

KRÍZOVÝ PLÁN

na riešenie krízovej situácie v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19
v Dignitas n.o.

Verzia	01	Platná od	16.03.2020
Revízia	00	Platná od	
Výtlačok	01	Originál č.	01

Obsah

Účel	3
Cieľ dokumentu	4
1 Základné informácie	5
1.1 Príznaky	5
1.2 Prevencia	5
2 Manažment PSS a zamestnanca pri výskyte ochorenia COVID- 19	7
2.1 Návrat príbuzného z oblasti s výskytom ochorenia COVID-19	7
2.2 Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u zamestnanca	7
2.3 Príjem klienta do zariadenia pre seniorov v súvislosti so zvýšeným rizikom šírenia nákazy vírusom COVID 19	9
2.4 Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 v Dignitas n.o.	9
3 Organizovanie zdravotnej starostlivosti	11
3.1 Postup starostlivosti o diabetikov v období výskytu COVID – 19.....	11
4 Realizácia krízových intervencií pri pandémii COVID-19	12
5 Call centrá na Regionálne úrady verejného zdravotníctva	13
6 Pandemické obdobie.....	14
7 Zoznam príloh	16

Účel

Dignitas n.o. v súlade s ustanovením zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov vzhľadom k aktuálnej epidemiologickej situácii

v y d á v a

Krízový plán na riešenie krízovej situácie v súvislosti s výskytom ochorenia COVID-19 v Dignitas, n.o.

Krízový plán upravuje preventívne postupy pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov koronavírusu COVID-19 u klientov alebo zamestnancov zariadenia Dignitas n.o. Prináša zamestnancom základné informácie o ochorení COVID-19, návrh postupov a opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia a postupy v prípade väčšieho rozšírenia ochorenia.

Cieľ dokumentu

Cieľom krízového plánu je koordinovaná informovanosť, zníženie paniky, prevencia stresu u prijímateľov sociálnych služieb (ďalej len „klient“), ich rodín a zamestnancov Dignitas n.o.

Hlavným cieľom plánu v prípade vzniku pandémie je zmierniť jej zdravotné, sociálne a ekonomické následky.

Princípy a opatrenia na dosiahnutie tohto cieľa:

- včasnosť: sledovanie aktuálneho diania, zavedenie preventívnych opatrení pre včasné zachytenie možného ochorenia (meranie teploty, zabezpečiť vitamíny na zlepšenie imunity pre klientov a zamestnancov,
- identifikácia: testovanie aj osôb bez príznakov,
- izolácia: čo najdôslednejšia, zákaz návštev a voľného pohybu, zabránenie stretávania,
- prevencia: ruka v ruke s identifikáciou musí ísť dôsledná prevencia, ruky sú veľmi často zdrojom prenosu nákaz – zvýšená hygiena rúk, nosenie rúšok, striktné dodržiavanie sociálneho odstupu,
- ochrana: preventívna izolácia, analýza výskytu, vyhodnocovanie situácie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a liečby, dodržiavanie odporúčaných opatrení
- informovanosť: klientov aj zamestnancov zvyšuje povedomie a prispieva k schopnosti zvládnuť prebiehajúcu krízu,
- redukovanie dopadu epidémie na každodenný život: zdravie, prácu a plánovanie ďalších dôsledkov, minimalizovanie ekonomických strát,
- spolupráca miestnou samosprávou, úradmi verejného zdravotníctva, zdravotníckymi organizáciami, VÚC Nitra, odborom krízového riadenia okresného úradu a verejnosťou.

1 Základné informácie

Koronavírus spôsobujúci ochorenie COVID-19 bol identifikovaný v Číne v novembri 2019. Predstavuje nový kmeň vírusu, ktorý sa doteraz u ľudí nevyskytoval. Ochorenie patrí medzi kvapôčkové infekcie. Akútny respiračný syndróm spôsobuje koronavírus SARS-CoV-2 z čeľade Coronaviridae, ktorý patrí medzi betakoronavírusy, kam sa zaraďujú aj koronavírusy SARS-CoV a MERSCoV, ale vykazuje od nich genetickú odlišnosť.

Ochorenie sa prejavuje najmä kašľom, dýchavičnosťou, horúčkou, zápalom pľúc, v prípade komplikácií môže skončiť úmrtím. Odhadovaný inkubačný čas ochorenia je 2 až 14 dní, môže však byť aj dlhší. Koronavírus SARS-CoV-2 sa prenáša z človeka na človeka. Vírus COVID-19 sa primárne šíri prostredníctvom kvapôčok slín alebo sekrétov z nosa, keď infikovaná osoba kašle alebo kýcha, preto je veľmi dôležité dodržiavať hygienické opatrenia.

Liečba je symptomatická ako pri chrípke - podávanie liekov na zníženie telesnej teploty, proti kašľu, bolesti hlavy, proti zápalu dýchacích ciest. Keďže ide o vírusové ochorenie, tak sa na liečbu nevyužívajú antibiotiká. Špecifická očkovacia látka proti novému koronavírusu COVID-19 zatiaľ ešte neexistuje. Prebieha viacero klinických štúdií, ktoré preverujú možné spôsoby liečby.

1.1 Príznaky

- horúčka nad 38 stupňov Celzia (pozor! u starších a imunitne oslabených PSS môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zväžiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- kašeľ,
- sťažené dýchanie (tzv. dýchavica, keď človek nevie dokončiť nádych (ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- bolesť svalov.
- bolesť hlavy,
- únava, malátnosť.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klienta

- s oslabeným imunitným systémom,
- seniorov nad 70 rokov,
- s chronickým ochorením (najmä ochorenie onkologické, pľúcne, srdcovo-cievne, cukrovka),
- liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi,
- so súčasne sa vyskytujúcimi viacerými ochoreniami u toho istého PSS – títo sú najviac náchylní na vývoj komplikácií, či už pri COVID-19 alebo sezónnej chrípke.

Väčšina infikovaných ľudí s Covid – 19 bude pociťovať len mierne alebo stredne závažné príznaky respiračného ochorenia a zotavia sa bez nutnosti špeciálnej liečby. U starších ľudí a ľudí so zdravotnými ťažkosťami ako sú vyššie uvedené je zvýšené riziko rozvoja závažného respiračného ochorenia a úmrtia.

1.2 Prevencia

Najúčinnejší spôsob ako zabrániť a spomaliť šírenie sú sledovanie informácií o víruse COVID-19, jeho príčinách a spôsoboch, ako sa šíri.

Vyhnuť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením. Skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí a dodržiavať vzdialenosť najmenej dva metre.

Dôležitá je ochrana seba i druhých pred infekciou. Dôkladné umývanie rúk, používanie prípravkov na báze alkoholu, nedotýkať očí, nosa a tváre. Často si umývať ruky mydlom a teplou vodou minimálne 20 sekúnd.

Ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu, s čím sa zvýši účinnosť umývania rúk.

Zamestnanci si majú umývať ruky:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce,
- po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,
- pred prípravou jedla a nápojov,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat a olovrantu,
- pred odchodom z práce,
- pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom.

Zamestnanci používajú papierové uteráky z dávkovača.

Všetci zamestnanci dodržiavajú všetky zásady prevádzkového poriadku, hlavne zásady dezinfekcie.

Priestory zariadenia treba pravidelne vetrať.

Ak krízovým štábom alebo hlavným hygienikom SR bude vyhlásený zákaz návštev, tak ani vo výnimočných prípadoch nepovolíť návštevy príbuzným, ktorí sa vrátili z rizikových oblastí alebo vykazujú známky respiračnej infekcie. Zdraví príbuzní, bez epidemiologickej anamnézy môžu mať povolené návštevy /návštevy schvaľuje riaditeľ /vo výnimočných prípadoch, ak sa jedná o paliatívneho klienta. O takejto návšteve musí byť vedený záznam a dodržané všeobecné preventívne opatrenia na zabránenie prenosu kvapôčkovej infekcie.

V prípade ochorenia je základnou prevenciou šírenia vírusu izolácia chorého a jeho kontaktov pred, ako aj po vypuknutí ochorenia v období jeho nákazlivosti spravidla 14 dní resp. podľa usmernenia lekára.

Osoby s akútnym respiračným ochorením by mali dodržiavať respiračnú hygienu – dodržať vzdialenosť od iných osôb 2 metre, zakryť si ústa a nos vreckovkou alebo papierovým obrúskom. V prípade, že nemajú vreckovku kašľať a kýchať do rukáva, do laktového zhybu - ale nikdy nie do rúk.

2 Manažment PSS a zamestnanca pri výskyte ochorenia COVID- 19

2.1 Návrat príbuzného z oblasti s výskytom ochorenia COVID-19

Ak sa príbuzný klienta a ďalšie osoby vrátili najmä z krajín Ázie (najmä Čína, Kórea), z Talianska, Iránu, či z iných oblastí s vysokým výskytom COVID-19, odporúča sa, aby aj po uplynutí karantény v nasledujúcich 14 dňoch po opustení týchto oblastí ani po uplynutí tejto karantény nenavštevovali svojich príbuzných, pokiaľ nie je PSS v paliatívnej starostlivosti alebo v ťažkom stave, kedy je potrebné návštevu konzultovať s hygienikom RÚVZ.

Samotný klient, ktorý prišiel do kontaktu s chorým alebo osobou bez príznakov ale s potvrdenou infekciou COVID-19, môže byť bez príznakov tohto ochorenia - ale rizikový pre svoje okolie, lebo je nosičom infekcie - alebo s príznakmi. V prípade ľahkej formy môže zostať v domácej izolácii alebo v izolácii zariadenia, t.j. naďalej vyžadujúci sociálnu službu. Pri stredne ťažkej alebo ťažkej forme, alebo z dôvodov sociálneho statusu domácnosti a kognitívneho stavu klienta môže byť hospitalizovaný v zdravotníckom zariadení. Pred ukončením hospitalizácie sú klientovi urobené testy na COVID-19. Po druhom teste s negatívnym výsledkom je klient prevezený do zariadenia s preventívnou izoláciou. Ak zariadenie na to vytvorené podmienky, tak klient je prevezený na karanténne miesto určené VÚC alebo mestom.

2.2 Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u zamestnanca

Zamestnanec má povinnosť s ohľadom na platnú legislatívu Zákonníka práce zamestnávateľa informovať o tom, že sa vrátil on alebo jeho blízky príbuzný resp. blízka osoba z rizikovej oblasti zasiahnutej koronavírusom, alebo o tom, že v jeho domácnosti alebo blízkom okolí bol v priamom kontakte s osobou, ktorej bola zistená laboratórnym vyšetrením potvrdená infekcia COVID-19 alebo je v izolácii pre podozrenie na infekciu a nie sú ešte výsledky vyšetrenia známe.

Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého má kontaktovať najskôr telefonicky a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), alebo hygienika príslušného RÚVZ, najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť infekcie COVID-19. O prípadnom nariadení karantény, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ a v tomto zmysle je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená. V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

Vzhľadom na súčasne prebiehajúce aj iné ako COVID-19 respiračné ochorenia je vhodné odporučiť pre zamestnancov s príznakmi respiračnej infekcie nasledovné:

- zostať doma na lôžku,
- telefonicky konzultovať svojho ošetrojúceho lekára ohľadom správnej liečby a postupu pri prípadnom vyšetrení (telefonovať ešte pred príchodom do ambulancie a riadiť sa inštrukciou lekára),
- prijímať dostatok tekutín a vitamíny,
- nebyť v priamom kontakte s klientmi, ani zamestnancami zariadenia počas doby pretrvávania príznakov,
- zamestnanec sa môže vrátiť na pracovisko, ak nemá aspoň 3 dni po sebe známky respiračnej infekcie (pri nepotvrdení COVID-19) a pri známom ochorení COVID-19 až vtedy keď mu to umožní hygienik RÚVZ.

V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca sociálnych služieb sú izolovaní všetci klienti, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ. V tomto prípade by muselo byť v karanténe celé zariadenie, nakoľko zamestnanci prvého kontaktu sú v styku s každým klientom. Klientom sa poskytujú sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 Z.z o sociálnych službách.

Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované za použitia virucidného dezinfekčného prostriedku podľa dezinfekčného plánu prevádzkového poriadku zariadenia a usmernenia pracovníka RÚVZ.

Všeobecné odporúčania pre zamestnancov:

na pracovisku:

Správajte sa tak, ako keby ste boli nakazený. Tento bod je mimoriadne dôležitý, pretože minimálne prvé tri dni žiaden nakazený nemá príznaky, ale vírus prenáša.

Preto treba nosiť rúško vždy, keď ste v kontakty s ľuďmi od ktorých by ste sa potenciálne mohli nakaziť, alebo ktorých by ste vy potenciálne mohli nakaziť!

Rúško považujte za infekčné. Ak sa ho dotknete rukami, potom si ich dezinfikujte, rovnako ak sa dotknete svojho nosa, úst, očí.

Ruky si umyte aj predtým, ako idete na pracovisko, minimálne 40 s.

Pred nástupom do zamestnania aj po skončení pracovnej doby si zmerajte teplotu, ak ju máte zvýšenú nad 37 °C, pracovať určite nechodte a oznámte to svojmu zamestnávateľovi. Rovnako, ak ste začali viac kašľať a kýchať.

Všetky veci, ktorých sa vonku dotknete (kľučky, zábradlie, tovar), vopred považujte za kontaminované. To isté s peňaženkou.

Preto používajte jednorazové rukavice. Zamestnávateľ ich má k dispozícii. Rovnako dostanete aj rúško. Rukami vírus nedostanete, okrem poranení kože. Striktne rozdeľujte veci na kontaminované a nekontaminované.

Ruky si dezinfikujte alkoholom alebo prípravkom aj predtým, ako vytiahnete kľúče, peňaženku alebo sa čohokoľvek chytíte.

Pri stretnutí minimalizujte kontakt. Držte si odstup. Fyzický odstup nahradzujte komunikáciou a pekným slovom, aby sa klienti nebáli a nezľakli. Predsa len si všetci zvykáme na to, aké je to stretávať ľudí v rúškach. Povzbudte ich.

Ak už musíte niečo predávať z ruky do ruky, upozornite klientov, že si majú umyť ruky.

po návrate domov:

Dajte si dole rukavice, aby ste nekontaminovali kľúče, kľučky. Ak ich kontaminujete, denzinfikujte ich. Nechajte si pri dverách nádobu, kde ich odhodíte a neskôr znehodnotíte.

Vyzlečte si vrchné oblečenie, topánky. Dajte ich oprat' alebo odložte bokom.

Umyte si ruky mydlom podľa návodu dobu aspoň 40s.

Dajte si dole rúško za gumičky a dajte ho vyprať alebo ho dezinfikujte 70% alkoholom. Opraté a vysušené rúško prežehlite.

2.3 Príjem klienta do zariadenia pre seniorov v súvislosti so zvýšeným rizikom šírenia nákazy vírusom COVID 19

Príjem nových klientov do Dignitas n.o. budeme realizovať pri dodržaní nasledovných opatrení:

- Zariadenie neprijíma osoby, ktoré sú podozrivý alebo potvrdený SARS-CoV-2 a sú v domácej liečbe, alebo bola týmto osobám a členom ich domácnosti príslušným VLD nariadená PN z dôvodu karantény pre COVID-19.
- Odporúčame všetkým žiadateľom ak to je možné, aby 14 dní pred plánovaným prijatím klienta z jeho domáceho prostredia oboznámili všeobecného lekára klienta, že začínajú s jeho izoláciou v domácnosti z dôvodu plánovaného umiestnenia do pobytového zariadenia sociálnych služieb. Po ukončenej preventívnej karanténe a negatívnom testovaní na COVID-19 môže byť klient prevezený do zariadenia.
- Podmienkou prijatia do zariadenia je potvrdenie klienta alebo jeho rodinných príslušníkov o bezinfekčnosti prostredia, v ktorom žije.
- Do zariadenia nie sú prijímané osoby s prejavmi akútneho infekčného respiračného ochorenia - horúčka, dýchavica, kašeľ - okrem jasného dokumentovaného chronického pľúcneho ochorenia, astmy a iné.
- Zariadenie podľa možnosti manažuje proces príjmu bez nevyhnutnej prítomnosti príbuzného, tzv. režimové opatrenia. Ak je prítomnosť príbuzného nevyhnutná, prítomný môže byť iba zdravý príbuzný bez pozitívnej epidemiologickej anamnézy, bez známkov respiračného infektu a nebola mu nariadená VLD PN z dôvodu karantény. Pri vstupe do zariadenia si umyje a dezinfikuje ruky a počas pobytu v zariadení celý čas používa rúško.
- Zariadenie izoluje novoprijatého klienta, po dobu 14 dní pri striktnom dodržiavaní hygienicko-epidemiologického režimu.
- V prípade ak klient žije sám a potrebuje bezodkladné umiestnenie do zariadenia sociálnych služieb pobytového typu je umiestnený v karanténnom mieste určenom VÚC alebo mestom, kde počas preventívnej karantény je vykonaný test na COVID-19. Po teste s negatívnym výsledkom a ukončenej karanténe klient môže byť prijatý do zariadenia. Po prijatí takého klienta zariadenie zväži jeho izoláciu.

2.4 Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 v Dignitas n.o.

Skutočnosť, že klient je podozrivý na infekciu COVID-19, službukonajúci ihneď oznámi riaditeľke, ktorá ihneď kontaktuje ošetrojúceho lekára (všeobecný lekár pre dospelých) a on rozhodne o ďalšom postupe. Pokiaľ nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RÚVZ v mieste kraja pre určenie ďalšieho postupu.

V prípade, ak regionálny hygienik RÚVZ vysloví podozrenie z infekcie COVID-19, ale rozhodne, že chorý klient nebude prevezený do zdravotníckeho zariadenia na ďalšie odborné vyšetrenie alebo hospitalizáciu, ale vyšetří ho tím záchranej zdravotnej služby. Odoberú vzorky na potvrdenie alebo vyvrátenie podozrenia na COVID-19 a chorý klient je v zariadení sociálnych služieb v prísnej izolácii podľa odporúčaní odborného pracovníka miestne územného RÚVZ. V starostlivosti o tohto klienta sa postupuje rovnako ako v prípade bežnej respiračnej vírusovej infekcie. Pre takýto prípad má poskytovateľ vytvorenú izolačnú miestnosť.

Izba s izolovaným klientom je označená ako infekčná izba, a zamestnanci sú jasne informovaní o potrebe dodržiavania režimových opatrení a bariérovej ošetrovacej techniky. Je to základné opatrenie a komplex ošetrovacích postupov k zabráneniu prenosu nákaz – umývanie rúk podľa pracovného postupu, dezinfekcia a sanitárne upratovanie, nakladanie s bielizňou a odpadom.

Chorý klient musí použiť rúško alebo vreckovku, ktoré sú následne bezpečne uskladnené v špeciálnej nádobe označené ako biologický odpad alebo aspoň v 2 vreciach a samostatnej nádobe pre zhromažďovanie biologického materiálu, ktorý sa bude pravidelne vynášať za prísnych podmienok, ktoré nedovolia kontaminácii okolitého prostredia mimo izbu izolovaného klienta. Následne musí byť tento materiál zlikvidovaný podľa prevádzkového poriadku zariadenia, ktorý musí obsahovať postup zberu a likvidácie odpadkov z hľadiska ich charakteru (biologický, ostrý, komunálny apod.). V takomto prípade sú zakázané návštevy, iba v špeciálnych prípadoch môže riaditeľ zariadenia povoliť návštevu chorého rodinou, a to v prípade ak je klient v terminálnom štádiu svojho života. Personál je vybavený jednorazovými pomôckami určenými pre prácu so suspektným (podozrivým) alebo s potvrdeným ochorením COVID-19, ktorému v prípade, že ich nemá, zabezpečia ich prostredníctvom NSK. Personál je vzdelávaný podľa vnútorných predpisov poskytovateľa sociálnej služby a pokynov RÚVZ. Jednorazové pomôcky použité na ošetrovanie

chorého klienta sú bezpečne likvidované ihneď po použití (vrátane papierových obrúskov použitých pri kašľaní, či fúkaní nosa).

V izbách s infikovanými klientami potrebné zabezpečiť:

- požiadať klientov, aby spali s hlavami na opačných koncoch postele tak, aby sa počas spánku predišlo neprípustnej blízkosti tvári iných ľudí,
- v tejto časti miestnosti, alebo budovy, má byť zabezpečená dobrá a pravidelná vetrateľnosť;
- dôsledne sa odporúča dbať nato, aby sa súpravy mydla (povrch dávkovača), pravidelne čistili dezinfekčným prostriedkom pre zábranu prípadnému sekundárnemu prenosu;
- dôsledne sa odporúča pre týchto klientov podávať jedlo iba v jednorazových tanieroch, resp. nádobách s jednorazovým príborom (ak to nie je možné, tak je potrebné dezinfikovať a následne umyť riad);

Priestory by mali byť dobre vetrateľné, mali by mať v pravidelných intervaloch dezinfekčným prostriedkom čistené povrchy a pri príjme musia byť klienti hneď umiestnení na základe vyššie uvedeného prvotného zhodnotenia prejavov zdravotného stavu. Vytvoria sa menšie skupinky klientov pri výdaji stravy, v prípade potreby sa zabezpečí výdaj balenej stravy. V rámci ochrany zamestnancov umožniť rozdelenie ich činností na kontaktné a nekontaktné.

Postup po použití OOPP

- vyzliecť rukavice, pracovný odev a obuv,
- umyť ruky mydlom a vodou resp. dekontaminovať ruky,
- odstrániť ochranné okuliare, odstrániť respirátor
- opäť umyť resp. dekontaminovať ruky.

Bezpečná likvidácia OOPP po použití (na zabránenie sekundárnej kontaminácie nekontaminovaných predmetov a iných povrchov v prostredí)

- použité jednorazové OOPP uložiť do nepriepustného označeného obalu, skladovať na vyhradenom mieste, následne bezpečne likvidovať,
- viacnásobne použiteľné OOPP po použití uložiť do nepriepustného označeného obalu, skladovať na vyhradenom mieste, následne čistiť a dezinfikovať za použitia štandardných dezinfekčných postupov.

Ak nie sú k dispozícii jednorazové pomôcky určené pre prácu s COVID-19 a nemožno tak zaistiť dostatočnú ochranu personálu, musí byť klient v spolupráci s RÚVZ odoslaný sanitkou vybavenou na prevoz infekčného pacienta do zdravotníckeho zariadenia a hospitalizovaný počas celej doby infekčnosti.

Na základe vyplnenia formulára o hlásení kontaktov môže byť nariadené izolovanie všetkých klientov, ktorí prišli s chorým klientom do kontaktu, ak tak rozhodne miestne príslušný RÚVZ. V takom prípade sa poskytovateľ riadi odporúčaním RÚVZ v manažmente ďalších klientov a zamestnancov zariadenia.

Všeobecné odporúčania v Dignitas n.o.:

- sa dočasne pozastavia všetky skupinové podujatia a skupinové aktivity,
- sa dočasne zakazuje pohyb klientov zariadenia mimo priestorov tohto zariadenia a v komunite s prítomnosťou ďalších osôb; pohyb na pozemku a v záhrade priľahlej k zariadeniu nie je týmto zákazom dotknutá, klienti nemajú povinnosť nosiť rukavice a rúška (zariadenie je ich domov)
- zamestnanci po príchode a odchode zo zariadenia bezkontaktným teplomerom (infračerveným) zmerajú telesnú teplotu a zaevidujú – pri zvýšenej teplote zamestnanec okamžite sa pošle domov
- zamestnanci užijú vitamín
- zdravotný stav klientov sa monitoruje, 2x denne sa zmeria teplota a užijú si vitamín
- striktno sa dodržiava zákaz návštev - iba ak ide klienta v terminálnej fáze ľudského života, z hľadiska etických princípov a za preventívnych opatrení, sa tento zákaz nebude uplatňovať, schvaľuje riaditeľ,
- komunikácia s rodinnými príslušníkmi a blízkymi osobami prebieha výlučne telefonicky,
- zamestnanci, ktorí majú určené dni priamej práce na pracovisku sa zvyšné dni nachádzajú v domácom prostredí a určenú prácu vykonávajú z domu. Zároveň sú povinní využiť tieto dni na samoštúdium v oblasti svojho zamerania činnosti v Dignitas n.o., čo zdokumentujú písomne, je to súčasťou Výkazu činnosti home office.

3 Organizovanie zdravotnej starostlivosti

3.1 Postup starostlivosti o diabetikov v období výskytu COVID – 19

Návrh opatrení :

- Telefonické preobjednávanie pacientov na celé obdobie, až po dobu potvrdenia zníženého výskytu COVID – 19, klienti sú dlhodobo objednávaní na odbery krvi.
- Využitie merania glykémii glukomermi a telefonické manažovanie klienta v prípade potrebnej úpravy liečby a poskytnutia rád.
- V akútnych prípadoch návšteva na diabetologickej ambulancii po upozornení pacienta na nasledovné - bez teploty, kašľa, nádchy, návšteva s ochranným rúškom, objednanie klienta na presný čas, v záujme eliminácie združovania sa ľudí v čakárni.
- 100 % využívanie e-receptu v prípade potreby liekov a zdravotníckych pomôcok.

Tento postup platí pre všetky ambulancie všeobecných lekárov pre dospelých a odborné ambulancie, kde sú klienti v dispenzári – preventívne vyšetrenie, liečenie .

4 Realizácia krízových intervencií pri pandémii COVID-19

- Vedenie Dignitas n.o., určí interný krízový tím (ďalej len „IKT“) pre prípad vzniku karantény v zariadení a iných krízových udalostí. Podmienkou je osobná prítomnosť členov krízového štábu v čase krízy.
- IKT má pravidelné stretnutia, operatívne reaguje na situáciu, vyhodnocuje stanovené úlohy a opatrenia, v prípade potreby zmení krízový plán.
- Je pripravený plán krízových opatrení - Krízový plán.
- Zamestnanci sú informovaní o spracovaní krízového plánu.
- Na viditeľnom mieste sú kontakty na príslušný RÚVZ v prípade potreby konzultácie so žiadosťou o odporúčania postupu pre zariadenie.
- Verejnosť a príbuzní sú informovaní o spracovaní krízového plánu na webovej stránke zariadenia.
- V prípade návštev klientov s kognitívnym deficitom je zaistená evidencia návštev.
- Komunikáciu s médiami vedie výhradne riaditeľ.
- Klienti Dignitas n.o. sú informovaní o spracovaní krízového plánu prostredníctvom riaditeľky a sociálnych pracovníkov, a to v adekvátnej forme.
- Zamestnancom je vydaný pokyn o povinnosti informovania zamestnávateľa telefonicky v prípade (ich alebo ich rodinných príslušníkov alebo blízkych osôb) ciest do krajín s výskytom nákazy a musia sa riadiť podľa pokynov RÚVZ.
- Komunikácia medzi členmi IKT je zabezpečená osobne alebo telefonicky.
- Je vykonané vzdelávanie personálu o povahe vírusu a zopakované pravidlá respiračnej hygieny a hygieny rúk, narábanie s OOPP, obliekanie, vyzliekanie OOPP. Likvidácia OOPP. Preukázateľne potvrdené, že zamestnanec inštruktáži porozumel.
- Je pripravený zoznam zamestnancov / tímy 1,2,3 / s telefónnymi číslami (so súhlasom zamestnanca), ktorí vyjadrili ochotu v prípade karantény zariadení zotrvať v krízovej službe (t. j. nepretržitý pobyt v uzavretom objekte 24/7). Prostredníctvom zoznamu sa zabezpečí ich včasné informovanie o odporúčaniach pre krízový pobyt v zariadení.
- Je spracovaný plán reprofilizácie lôžok v zariadení - vytvorenia izieb, miest pre izoláciu pre prípad nariadenia rozsiahlejšej izolácie v zariadení. Toto bude koordinované v detaile RÚVZ-om, ak taká situácia nastane. IKT si pripraví iba plán prechodného preskupenia klientov a vytvorenia minimálne 2 izolačných miestností so samostatným WC , prípadne kúpeľňou (ak to je možné).
- Je k dispozícii zoznam činností v rámci poskytovania sociálnych služieb, ktoré v prípade personálnej núdze sa budú alebo nebudú vykonávať.
- Je zostavený týždenný jedálny lístok s maximálnym podielom trvanlivých surovín a jednoduchých jedál.
- Pokiaľ dôjde k výpadku technických služieb, je určené miesto, kde bude odpad uskladnený a ako bude označený.

- Je k dispozícii zoznam vybavenia, ktoré zamestnanci musia mať so sebou pre prípad vyhlásenia karantény a povolania do zariadenia ku krízovej službe (napr. karimatka, spací vak, základné lieky pre svoju potrebu, oblečenie na 1 deň atď.) o čom sú zamestnanci informovaní.
- Je vytvorený zoznam psychologických intervencií pre ukludnenie klientov, ich rodín, samotných zamestnancov. Vhodný je nácvik vedený sociálnym pracovníkom alebo psychológom alebo iným povereným pracovníkom tzv. copingových stratégií zvládania stresu a zopakovanie si základných vedomostí a informácií z krízovej intervencie. Všetci zamestnanci by mali prejsť preverením ovládania základných stratégií.

5 Call centrá na Regionálne úrady verejného zdravotníctva

Všeobecné telefónne číslo: +421800221234

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky – 0917 222 682

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici - 0918 659 580

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave – 0917 426 075

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre – 0948 495 915

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave - 0905 903 053

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne – 0911 763 203

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach – 0918 389 841

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove – 0911 908 823

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline – 0905 342 812

6 Pandemické obdobie

DEFINÍCIA

Zvýšené a trvalé šírenie ochorenia v celej populácii.

CIELE

- Minimalizovať morbiditu a mortalitu.
- Udržať dostatočnú funkčnosť všetkých zložiek nevyhnutných na zabezpečenie chodu zariadenia
- Udržať činnosť všetkých zložiek zodpovedných za monitorovanie a kontrolu pandémie v zariadení.
- Minimalizovať dopady pandémie na život v zariadení.
- Monitorovať rozvoj pandémie na území Slovenskej republiky.

Zabezpečiť rovnakú dostupnosť zdravotnej starostlivosti a ošetrovateľsko- opatrovateľskej starostlivosti pre všetkých klientov a zamestnancov.

- Trvalá komunikácia s klientmi, so zamestnancami a verejnosťou, zabezpečenie zdravotnej výchovy a dôsledná nefarmakologická intervencia.

Činnosť	Akcia
SURVEILLANCE	<ul style="list-style-type: none"> – Monitorovanie a hlásenie COVID-19. – Monitorovanie šírenia COVID-19, sledovanie epidemiologických, virologických a klinických aspektov. – Aktivovanie systému rýchleho varovania na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni do pohotovosti. – Venovanie zvýšenej pozornosti najmä náhlemu vzostupu chorobnosti na akútne respiračné ochorenia (ARO), hromadným výskytom ARO, ochoreniam s neobvykle ťažkým priebehom ARO, ostatným indikátorom vzniku epidémie. – Aktívne vyhľadávanie chorých zisťovaním a epidemiologickej anamnézy. – Laboratórne vyšetrenie podozrivých z ochorenia a úmrtí s podozrivým patologicko-anatomickým nálezom. – Overovanie systému na hlásenie a sledovanie počtu hospitalizovaných. – Intenzívna príprava na identifikáciu prvých prípadov v zariadení, v NSK a na Slovensku. – Denné hlásenie a analýza epidemiologických a virologických údajov a na jej základe prijímanie adekvátnych opatrení.

Činnosť	Akcia
VEREJNO-ZDRAVOTNÍCKA INTERVENCI A	<ul style="list-style-type: none"> – Všeobecné protiepidemické opatrenia (prijímanie opatrení na zabránenie zavlečenia ochorenia do ZpS v súlade s odporúčaniami vlády SR a BBSK. – Zabezpečenie informovanosti PSS a zamestnancov, vrátane pokynov ako sa zachovať v prípade ich objavenia a spôsoboch prenosu nákazy. – Vypracovanie zásad pre ochranu pred nákazou a na zabránenie jej šírenia pre jednotlivcov. – Zdravotná výchova a informovanosť obyvateľstva (sledovanie situácie a informovanie odbornej i laickej verejnosti). – Všeobecné protiepidemické opatrenia (uplatňovanie zásad pre ochranu pred nákazou a na zabránenie jej šírenia pre jednotlivcov, zväziť odporúčanie na nosenie ochranných masiek na miestach, kde dochádza k úzkemu kontaktu veľkého množstva osôb. – Prijímanie opatrení jednotlivými rezortmi, prijímanie všeobecných opatrení v súlade s Odborným usmernením pre surveillance COVID- 19, spolupráca s verejnou správou pri organizovaní zvýšenej potreby ošetrovateľskej starostlivosti o chorých, zásobovanie obyvateľstva a príprava na pochovávanie väčšieho počtu zomrelých.

	<ul style="list-style-type: none"> - Zdravotná výchova a informovanosť obyvateľstva (podávanie informácií zamestnancom a PSS prostredníctvom pravidelných pracovných stretnutí poverenou osobou a prostredníctvom webovej stránky, zriadenie informačnej linky).
--	---

Činnosť	Akcia
PROFYLAXIA A LIEČBA	<ul style="list-style-type: none"> - Školenie zamestnancov zariadenia v súlade so zásadami na ošetrovanie chorých v prípade rozvinutia pandémie. - Vytvorenie zásob a dopĺňovanie osobných ochranných pomôcok, ošetrovacích pomôcok, špeciálnych zariadení (respirátory a pod.) v súlade s odhadom potrieb. - Overovanie aktuálnosti plánov pre zabezpečenie liečby chorých v pobytových zariadeniach v prípade rozvinutia pandémie pri predpokladanej 25% - 35% chorobnosti personálu, školenie personálu. - Spresňovanie počtov osôb v riziku nákazy. - Uplatňovanie zásad na ošetrovanie chorých v prípade pandémie v pobytových zariadeniach. - Uplatňovanie a priebežne aktualizovanie (v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami) stratégie liečby ochorení v prípade vzniku pandémie. - Dodržiavanie stanovených podmienok na prijímanie klientov do pobytových zariadení. - Uplatňovanie plánov pre zabezpečenie liečby klientov v pobytových zariadeniach v prípade pandémie. - V kooperácii so zmluvnými lekármi zabezpečiť starostlivosť o chorých umiestnených v zariadení, plniť opatrenia vyplývajúce z nariadenia izolácie alebo karantény. - Postupná reprofilizácia lôžok podľa plánov. - Uplatňovanie plánov pre zabezpečenie akútnej zdravotnej starostlivosti v prípade pandémie. - Zapájanie dobrovoľných pracovníkov v ošetrovaní klientov a zabezpečiť ich školenie.

Činnosť	Akcia
KOMUNIKÁCIA A RIADENIE	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelné zasadanie IKT za účelom aktualizácie krízového plánu v súlade s odporúčaniami krízového tímu SR, vlády SR, hlavného hygienika SR a aktivácie všetkých zainteresovaných rezortov. - Intenzívna príprava na identifikáciu prvých prípadov v zariadení. - Pravidelné zasadanie IKT. - Overovanie pripravenosti. - Stav najvyššej pohotovosti. - Zasadanie IKT za účelom koordinácie prijímania opatrení a zabezpečenia zásobovania v súlade s aktuálnymi potrebami a odporúčaniami. - Po ukončení prvej vlny vyhodnotenie účinnosti opatrení, príprava na ďalšie vlny pandémie.